

Stanisław Garlicki

Pytania i odpowiedzi prawne

Palestra 16/2(170), 75-76

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Poglądy autorów w zakresie genezy obowiązków pracowniczych wydają się niesłuszne również na tle orzecznictwa Sądu Najwyższego, który w postanowieniu z 21 grudnia 1952 r. KO 210/52, w odpowiedzi na postawione mu pytanie prawne, stwierdził, że przepisy obowiązującej wówczas ustawy z 19 kwietnia 1950 r. o zabezpieczeniu socjalistycznej dyscypliny pracy nie odnoszą się do wypadku, w którym pracownik po zawarciu umowy o pracę, do pracy się nie stawi w oznaczonym terminie²⁵. Stanowisko zajęte w tym postanowieniu przez SN nie jest bynajmniej odosobnione. W orzeczeniach swych Sąd ten wielokrotnie podkreślał, że przepisy ustawy o zabezpieczeniu socjalistycznej dyscypliny pracy nie mają zastosowania do tych osób, które mimo zobowiązania nie stawiły się w określonym terminie do pracy i jej nie podjęły²⁶.

Umowa o pracę bez przystąpienia pracownika do pracy i podjęcia jej nie może rodzić wśród stron tej umowy innych obowiązków i praw prócz zobowiązań i roszczeń natury cywilnoprawnej. W jaki sposób można na przykład podporządkować się obowiązującemu w zakładzie porządkowi pracy, regulaminowi, rozkładowi czasu pracy, poleceniom zwierzchnika itp., jeżeli nie jest się jeszcze faktycznie pracownikiem i nie przystąpiło się do pracy?

²⁵ „Nowe Prawo” z 1953 r., nr 5, s. 68—69.

²⁶ Por. np. „Przegląd Zagadnień Socjalnych” z 1954 r., nr 6, s. 58.

PYTANIA I ODPOWIEDZI PRAWNE*

1.

PYTANIE:

Wojewódzki Związek Spółdzielczości Pracy zapytuje, czy do podstawy wymiaru emerytury wlicza się dodatkowe wynagrodzenie radcy prawnego, otrzymane przez niego z tytułu zastępstwa w postępowaniu sądowym w procesach dotyczących zakładu pracy, w którym radca prawny jest zatrudniony.

ODPOWIEDŹ:

Dodatkowe wynagrodzenie, o którym mowa, wypłacane jest w przedsiębiorstwach państwowych, w zjednoczeniach i bankach na podstawie § 6 uchwały nr 400 Rady Ministrów z 10.XII.1963 r. (M.P. Nr 94, poz. 438) i w myśl § 6 pkt 17 uchwały nr 8 Rady Ministrów z 12.I.1965 r. (M.P. Nr 2, poz. 5), zaliczane jest do osobowego funduszu płac. W spółdzielczości pracy wynagrodzenie takie wypłaca się na podstawie

* Przedruk z PUG-u (nr 12 z 1971 r.), który ze swej strony powołał się na druk pytania i odpowiedzi w nrze 8—9/1971 PiZS.

§ 7 uchwały nr 41 Centralnego Zarządu Związku Spółdzielczości Pracy z 24.III. 1964 r. („Biuletyn CZSP” nr 6, poz. 16) i — według Komitetu Pracy i Płac (pismo z dnia 26.IX.1970 r. znak U-529-12/70) — powinno ono być zaliczane również do osobowego funduszu płac. Nie może bowiem być sytuacji, by w jednostkach uspołecznionych taki sam składnik wynagrodzenia wynikający ze stosunku pracy zaliczany był do różnych źródeł wypłat.

Składniki wynagrodzeń zaliczane do osobowego funduszu płac stanowią podstawę wymiaru emerytury i renty.

2.

PYTANIE:

Czy przy zawarciu umowy o pracę można w tym samym zakładzie pracy otrzymać zlecenie na wykonanie innych czynności niż wymienione w umowie o pracę — bez narażenia się na zawieszenie emerytury (renty).

ODPOWIEDŹ:

I. Stan prawny w kwestii zawieszania prawa do emerytur i rent uległ zmianie w porównaniu ze stanem obowiązującym w dacie zamieszczenia odpowiedzi na pytanie prawne w nrze 4 „Palestry” z 1967 r. (s. 110). Zgodnie z obecnie obowiązującym rozporządzeniem Rady Min. z dnia 9.I.1969 r. w sprawie niezawieszania prawa do emerytury lub renty (Dz. U. Nr 3, poz. 16) nie powoduje zawieszenia prawa do emerytury osiąganie zarobku w kwocie nie przekraczającej 750 zł miesięcznie (§ 2 ust. 1 pkt 1 powołanego rozporządzenia). Również nie powoduje zawieszenia prawa do emerytury osiąganie m. in. dochodów na podstawie umowy zlecenia, podlegających podatkowi od wynagrodzeń i nie przekraczających 750 zł miesięcznie (§ 2 ust. 1 pkt 8 lit. b powołanego rozporządzenia). Z mocy zaś § 15 tegoż rozporządzenia osiągać można łącznie bez narażenia się na zawieszenie prawa do emerytury lub renty kwotę 750 zł z umowy o pracę i 750 zł z umowy zlecenia, razem więc 1 500 zł miesięcznie.

Obszerniej na ten temat — por. mój artykuł „Emerytury i renty”. „Palestra” nr 2 z 1969 r., s. 25—27.

II. Zlecenie radcy prawnemu przez zatrudniającą go instytucję czynności prawnych na podstawie umowy zlecenia dopuszczalne jest w ramach doraźnej obsługi prawnej na zasadach i w granicach wskazanych w § 15 Wytycznych stanowiących załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 62 Prezesa Rady Min. z dnia 3.VII.1962 r. (M.P. Nr 57, poz. 270).

III. Powierzenie pracownikowi (nie radcy prawnemu) przez zatrudniającą go zakład pracy czynności zleconych normuje zarządzenie Nr 20 Prezesa Rady Min. z dnia 1.II.1962 r. (M.P. Nr 11, poz. 36). Dopuszcza ono powierzenie prac zleconych pracownikom własnym danej instytucji w trybie i na warunkach określonych w tym zarządzeniu.

Stanisław Garlicki